

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum restituantur pœnitenti æqualis dignitas? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

Virum per pœnitentiam restituatur homo in pristinam dignitatem?

§ 42

3. dist. 31.

q. 1. a. 4.

q. 1. ad 2.

ec. 4 d. 14

q. 1. ar. 5.

q. 1. ad 3

et d. 19.

q. 1. ar. 3.

q. 2. ad 2.

et d. 37.

q. 2. a. 2.

ad 4.

* gl. or. ib.

† Dec. d.

50. i. qui-

cumque.

* ep. 6. ad

Agap et

Mace. ha-

betur d.

50. cap.

Canones

apud.

† c. 9 qui

altario.

* li. 7. sui

Regist. c.

53. circa

me. refer-

sur d. 50

c. quia sã

bitas tua

† refertur

dis. 50. c.

Contuma

688.

AD tertium sic proceditur. Videtur, quod per pœnitentiam non restituatur homo in pristinam dignitatem. Quia super illud Amos 5. Virgo Israel cecidit, dicit gl. * Non negat posse resurgere, sed nõ resurget virgo Israel: quia semel aberrans ovis, etsi reportetur humeris pastoris, non habet tantam gloriam, quantum quæ numquam erravit. Ergo per pœnitentiam non recuperat homo pristinam dignitatem.

¶ 2. Præterea. Hieron. dicit †, Quicumque dignitatem divini gradus non custodiunt, contenti fiant animam saluare: reuerti enim in pristinum gradum, difficile est. Et Innocen. Papa dicit *, quod apud Nicæam constituti canones, pœnitentes etiam ab infimis officijs clericorum excludunt. Non ergo per pœnitentiam homo recuperat pristinam dignitatem.

¶ 3. Præterea, Ante peccatum potest aliquis ad maiorem gradum ascendere. Non autem hoc post peccatum cõceditur pœnitenti. Dicitur enim Ezech. 44. Leuitæ qui recesserunt à me, numquam appropinquabunt mihi, vt sacerdotio fungantur. Et sicut habetur in Decr. dist. 50. in Hilderdensi concilio c. 5. legitur †, Hi qui sancto altari deseruiunt, si subito in stenda carnis fragilitate corruerint, & Domino respiciente dignè pœnituerint, officiorum suorum sic loca recipiant, vt non possint ad altiora officia ulterius promoueri. Non ergo pœnitentia restituit hominem in pristinam dignitatem.

SED contra est, quod sicut in eadem dist. legitur, Greg. * scribens Secundino dicit, Post dignam satisfactionem credimus hominem posse redire ad suum honorem. Et in concilio Agathensi † c. 2 legitur, Cõtumaces clerici, prout dignitatis ordo permiserit, ab episcopis corrigantur: ita vt cum eos pœnitentia correxerit, gradum suum dignitatemq; recipiant.

R. E.

RESPONDEO dicendum, quod homo per peccatum duplicem dignitatem amittit: unam quantum ad Deum: aliam verò quantum ad ecclesiam. Quantum autem ad Deum amittit duplicem dignitatem: unam principalem, qua scilicet computatus erat inter filios Dei per gratiam. Et hanc dignitatem recuperat per penitentiam: quod significatur Luc. 15. in filio prodigo, cui penitenti pater iussit restitui stolam primam, & anulum, & calciamenta. Aliam verò dignitatem amittit secundariam, scilicet innocentiam: de qua (sicut ibidem legitur) gloriabatur filius senior dicens, Ecce tot annis seruo tibi, & nunquam mandatum tuum prateriui. Et hanc dignitatem penitens recuperare non potest. Recupera tamen quandoque aliquid maius: quia, ut Gregor. dicit * in Homil. de centum ouibus, Qui errasse à Deo se considerant, damna precedentia lucris sequentibus recompensant. Maius ergo gaudium de eis fit in celo: quia & dux in pralio plus cum militem diligit qui post fugam reuersus hostem fortiter premit, quam illum qui nunquam terga præbuit, & nunquam aliquid fortiter fecit. Dignitatem autem ecclesiasticam homo per peccatum perdit: quia indignum se reddit ad ea, quæ competunt dignitati ecclesiasticæ exercenda: quam quidem recuperare prohibetur. Vno modo, quia non penitet. vnde Isidor. ad * Massianum episcopum scribit, (sicut in eadem distinct. † legitur cap. Domino.) Illos ad pristinos gradus redire canones præcipiunt, quos penitentia præcessit satisfactio, vel condigna peccatorum confessio. At contra hi, qui neque à vitio corruptionis emendantur, nec gradum honoris, nec gratiam recipiunt communionis. Secundo, quia penitentiam negligenter facit. Vnde in eadem dist. * cap. si quis diaconus, dicitur, Cùm in aliquibus nec compunctio humilitatis, nec instantia orandi appareat, nec ieiunijs, vel lectionibus eos vacare videamus: possumus agnoscere si ad pristinos honores

* ho 34. 7
euang. in
illud, gau
dium est in
celo sup
vno.

* al Mas
sanum.
† in Dec.
dist. 30 c.
Domino
sancti, pa
ræ a præ.
* in Dec.
dist 30 c.
si qs dia
conus, cit.
med.

nones redirent, cum quanta negligentia permanerent. Tertio, si commisit aliquod peccatum quod habet irregularitatem annexam. Unde in eadem distincta. † ex concilio Martini Papæ dicitur, Si quis viduam, aut ab alio relictam duxerit, non admittatur ad clericum: quod si irrepperit, deiciatur. Similiter si homicidij, aut facti, aut præcepto, aut confilio, aut defensione post baptismum conscius fuerit. Sed hoc non est ratione peccati, sed ratione irregularitatis. Quarto propter scandalum: unde & in eadem distincta legitur, cap. de his vero Rabanus * dicit, Hi qui deprehensi vel capti fuerint publice in periurio, furto, atque fornicatione, & cæteris huiusmodi criminibus, secundum canonum sacrorum instituta à proprio gradu decident: quia scandalum est populo Dei, tales personas supra se positas habere. Qui autem de prædictis peccatis absconse à se commisisis, occultè sacerdoti confitentur, si se per ieiunia & eleemosynas, vigiliisque & sacras orationes purgare curauerint, his etiam gradu proprio seruatō spes veniæ de misericordia Dei promittenda est. Et hoc est quod dicitur extra de qualitat. ordinand. * cap. quæsitum, Si proposita crimina ordine iudiciario cōprobata, vel aliis notoria non fuerint (præter reos homicidij), post pœnitentiam in iam susceptis, vel suscipiendis ordinibus, impediri non possunt.

Ad primum ergo dicendum, quod eadem ratio est de recuperatione virginitatis, & de recuperatione innocentie, quæ pertinet ad secundariam dignitatem quo ad Deum.

Ad secundum dicendum, quod Hier. * in verbis illis non dicit esse impossibile, sed esse difficile hominam recuperare post peccatum pristinum gradū: quia hoc non conceditur nisi perfectè pœnitenti, ut dictum est †. Ad statuta autem canonum, quæ hoc prohibere videntur, responderet * Aug. Bonifacio scribens, Ut cōstitueretur in Ecclesia, ne quisquā post aliquis criminis pœnitentiā, clericatū accipiat, vel ad cle-

d. 50. c. 5.
quis viduam.

Raban. in
l. pæn. c. 1.
Refertur
d. 50. c. de
his verò.

in dec. li.
1. tit. 11.
Et est de
temp. or-
din. c. 17.
Et est ul-
timum.
* loco cit.
in arg.

In cor. a.
Aug. in
ep. 50. ad
Bonif. ali-
quantulū
ante fin.
epi. 10. 2.
in dec. d.
50. c. 26.

clericatū redeat, vel in clericatu maneat, nō despera-
 tione indulgētię, sed rigore factū est disciplinā: alio-
 quin cōtra clauēs Ecclesię datas disputabitur: de qui-
 bus dictū est, Quęcumque solueritis super terram, so-
 luta erunt & in cōlo. Et postea subdit *, Nam & san-
 ctus Dauid de criminibus mortiferis egit pēnitē-
 tiam, & tamen in honore suo perstitit: & beatum Pe-
 trum quando amarissimas lachrymas fudit, utique
 Dominum negasse penituit, & tamen Apostolus per-
 mansit. Sed non idē putanda est superuacua poste-
 riorum doctorum diligentia: qui vbi salu i nihil de-
 trahebatur, humilitati aliquid addiderunt: exverti, vt
 credo, aliquorum fidas pēnitentias per affectatas
 honorum potentias *.

Ad tertium dicendum, quōd illud statutum intel-
 ligitur de illis qui publicam pēnitentiam agunt, qui
 postmodum non possunt ad maiorem prouehi gra-
 dum. Nam & Petrus post negationem, pastor ouium
 Christi constitutus est: vt patet Ioann. vlt. Vbi etiam
 Chrysostomus *, quōd Petrus post negationem & pē-
 nitentiam, ostendit se habere maiorem fiduciam ad
 Christū. Qui enim in cēna non audebat ininterrogare,
 sed Ioanni interrogationē commisit, huic postea &
 prępositura fratrum credita est: & non solum non cō-
 mittit alteri interrogare quę ad ipsum pertinent, sed
 de reliquo ipse pro Ioanne Magistrum ininterrogat.

ARTIC. IV.

*Vtrum opera virtutum in charitate facta possint
 mortificari?*

AD quartum sic proceditur. Videtur, quōd opera
 virtutum in charitate facta, mortificari nō pos-
 sint. Quod enim nō est, immutari non potest. Sed mor-
 tificatio est quędam mutatio de vita in mortem. Cū
 ergo opera virtutum postquam facta sunt, iam non
 sint, videtur quōd vltius mortificari non possint.

¶ 2. Pręterea, Per opera virtutum in charitate fa-
 cta, homo meretur vitam æternā. Sed subtrahere mer-
 cedem merenti, est iniustitia, quę non cadit in Deū.

Ergo

Ibidem.

*Et hęc
 in Decr.
 di. 5. c. 24*

*Ho. 87. 2
 Ioā parū
 ante me.
 to. 3.*

*543
 2. 2. q. 132
 a. 3. ad 1.
 q. 3. dis.
 36. ar. 5.*

*ad 1. q.
 4. d. 14. q.
 2. a. 3. q.
 2. q. d. 21
 q. 1. ar. 1.
 q. 1. ad 3
 q. di. 22.
 q. 1. ar. 1.
 ad 6. q.
 Hebr. 6.
 eo. 1. fi.*